

PATVIRTINTA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos

2009 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T1-227

(Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m.

vasario 10 d. sprendimo Nr. T1-9 redakcija)

ETIKOS KOMISIJOS VEIKLOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie Etikos komisijos veiklos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Pasvalio rajono savivaldybės Etikos komisijos (toliau – Komisija) uždavinius, funkcijas, Komisijos darbo organizavimo, sprendimų priėmimo ir jų paskelbimo tvarką, Komisijos narių teises ir pareigas, kitus su Komisijos veikla susijusius klausimus.

2. Pasvalio rajono savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba) savo įgaliojimų laikui sudaro Komisiją. Savivaldybės taryba Komisijos pirmininką mero teikimu skiria iš Savivaldybės tarybos narių. Jei yra paskelbta Savivaldybės tarybos mažuma (opozicija), Komisijos pirmininko kandidatūrą meras teikia Savivaldybės tarybos mažumos (opozicijos) siūlymu Savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka. Jeigu Savivaldybės tarybos mažuma (opozicija) nepasiūlo Komisijos pirmininko kandidatūros, Komisijos pirmininką Savivaldybės taryba skiria mero teikimu. Komisijoje gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 Komisijos narių.

3. Komisija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės tarybos narių veiklą.

4. Komisija savo veiklą grindžia pagarbos žmogui ir valstybei, teisėtumo, nešališkumo, politinio neutralumo, nepriklausomumo, skaidrumo, viešumo ir atskaitomybės principais.

5. Komisija nagrinėja klausimus, susijusius su Savivaldybės tarybos narių elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų laikymusi, užtikrina šių valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimus.

II. KOMISIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

6. Komisijos uždavinys - įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą savivaldybių institucijomis, skatinti Savivaldybės tarybos narių atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei.

7. Komisijos funkcijos:

7.1. prižiūri, kaip Savivaldybės tarybos nariai laikosi Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Savivaldybės tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

7.2. analizuoja Savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo Savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir Vietos savivaldos įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

7.3. tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Savivaldybės tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatomis;

7.4. nagrinėja Savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

7.5. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutraukimo, jeigu šis Savivaldybės tarybos narys yra praleidęs iš eilės tris Savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

7.6. Savivaldybės tarybos narių, mero, savo iniciatyva teikia Savivaldybės tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

III. KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Komisijos veiklą techniškai aptarnauja Savivaldybės administracija, kuri sudaro sąlygas Komisijai vykdyti nustatytas funkcijas.

9. Komisija, vykdydama savo funkcijas, rengia posėdžius, pasitarimus. Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai. Posėdis laikomas teisėtu, kai jame dalyvauja Komisijos narių dauguma. Posėdyje gali dalyvauti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau - VTEK) atstovai. Posėdyje Komisija priima Valstybės politikų elgesio kodekse ir šiuose Nuostatuose nustatytus sprendimus, taip pat neprivalomojo pobūdžio nutarimus organizaciniais ar kitais klausimais, išankstines rašytines rekomendacijas Savivaldybės tarybos nariams nuo kokių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo jie privalo nusišalinti.

10. Komisijos posėdžiams pirmininkauja Komisijos pirmininkas arba pirmininko įgaliotas Komisijos narys, jei Komisijos pirmininkas dėl pateisinamų ir svarbių priežasčių negali dalyvauti Komisijos posėdyje. Komisijos pirmininkas įgaliodamas kitą Komisijos narį apibrėžia įgaliojamų apimtį (atliekamas funkcijas), terminą ir pan.

11. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas. Šios funkcijos įrašomos į tarnautojo pareigybės aprašymą. Komisijos sekretorius nėra Komisijos narys.

12. Posėdžio darbotvarkė tvirtinama posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma.

13. Pranešimui Komisijos posėdyje svarstomu klausimu paprastai skiriama 10 minučių, pasisakymui - 5 minutės. Kalbėti dėl to paties klausimo Komisijos narys gali ne daugiau kaip 2 kartus. Antrajam pasisakymui skiriamos 2 minutės. Pranešėjo baigiamajai kalbai skiriamos 3 minutės. Komisijos posėdžio pirmininkas gali leisti kalbėti ir kitiems posėdžio dalyviams; vienam kalbėtojiui skiriama ne daugiau kaip 3 minutės.

14. Komisijos pirmininkas:

14.1. organizuoja Komisijos veiklą, šaukia posėdžius, sudaro darbotvarkes, teikia Komisijos nariams posėdžio medžiagą, vadovauja Komisijos posėdžiams;

14.2. išklauso Komisijos narių bei kitų posėdžio dalyvių pasisakymus, skiria nariams pavedimus;

14.3. kviečia į Komisijos posėdžius asmenis, susijusius su nagrinėjamu klausimu;

14.4. teikia ir pristato pranešimus, ataskaitas Savivaldybės tarybos posėdžiuose Komisijos veiklos klausimais;

14.5. pasirašo Komisijos sprendimus, protokolus ir kitus dokumentus, atlieka kitas funkcijas nustatytas šiuose Nuostatuose.

15. Komisijos narys turi teisę:

15.1. dalyvauti rengiant ir svarstant Komisijos posėdžių klausimus, balsuoti dėl svarstomų klausimų;

15.2. siūlyti kviešti į Komisijos posėdžius reikalingus asmenis.

16. Komisijos narys privalo dalyvauti Komisijos posėdžiuose. Jei Komisijos narys negali atvykti į Komisijos posėdį, jis apie tai turi iš anksto pranešti Komisijos pirmininkui, nurodydamas nedalyvavimo priežastį. Dėl svarbių priežasčių negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, Komisijos narys gali raštu pateikti dėl svarstomų klausimų savo nuomonę, kuri turi būti paskelbta Komisijos posėdyje ir įrašyta į protokolą. Tokia nuomonė balsavimu nelaikoma.

17. Komisijos nariui be pateisinamos priežasties nedalyvavus Komisijos posėdžiuose daugiau kaip 3 kartus iš eilės, Komisijos pirmininkas turi teisę siūlyti Savivaldybės tarybai jį pakeisti.

18. Komisijos nariai sprendimą svarstomu klausimu priima atviru balsavimu posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia Komisijos pirmininko balsas.

19. Komisijos narys negali balsuoti dėl svarstomo klausimo, jeigu yra galimas viešųjų ar privačių interesų konfliktas. Paaiškėjus tokioms aplinkybėms, jis privalo apie tai informuoti posėdžio dalyvius ir pareikšti apie nusišalinimą ir, jeigu Komisija nusišalinimą priima, jokia forma nedalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Nusišalinimo faktas, nurodant nusišalinusio Komisijos nario vardą ir pavardę, užfiksuojamas protokole. Teisės aktų nustatyta tvarka nusišalinimas gali būti nepriimamas.

20. Komisijos sprendimai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka. Jei dėl Komisijos posėdžio metu priimto sprendimo Komisijos narys (nariai) pareiškia atskirąją nuomonę, ji įrašoma į posėdžio protokolą.

21. Komisijos posėdžiai protokoluojami. Posėdžio protokolus pasirašo posėdžio pirmininkas ir sekretorius. Posėdžių metu gali būti daromas garso įrašas, šiuo atveju sprendimą dėl įrašo priima Komisija (balsų dauguma). Jeigu dėl Komisijos posėdžio metu priimto sprendimo Komisijos narys (nariai) pareiškia atskirąją nuomonę, ji įrašoma į posėdžio protokolą.

IV. SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO ELGESIO TYRIMAS

22. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

22.1. fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas (toliau - skundas) apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatytų reikalavimų pažeidimą (toliau - pažeidimas);

22.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą pažeidimą.

23. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo 22 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisijos narius į posėdį kviečia Komisijos pirmininkas, jo nesant Komisijos pirmininko įgaliotas Komisijos narys. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip 1 metai. Anoniminiai skundai nenagrinėjami. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas Savivaldybės tarybos nario laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai politikas yra išvykęs į tarnybinių komandiruočių. Prireikus Komisija gali, bet ne ilgiau kaip dviem mėnesiams, pratęsti šiame punkte nustatytą tyrimo terminą.

24. Komisija per 3 darbo dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja Savivaldybės tarybos narį apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo iki šio pranešimo nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija šį pranešimą Savivaldybės tarybos nariui įteikia asmeniškai arba išsiunčia el. paštu (skanuotą dokumentą).

25. Savivaldybės tarybos narys, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

25.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

25.2. baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

25.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

26. Savivaldybės tarybos narys, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius.

27. Atlikdama tyrimą, Komisija turi teisę:

27.1. apklausti Savivaldybės tarybos narį, kurio elgesys tiriamas, bei kitus asmenis, susijusius su šio politiko tiriamu elgesiu ar politine veikla;

27.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti apie jo žinomą informaciją apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo ar Savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose Savivaldybės tarybos nariui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

27.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiama dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) bei kitą tyrimui reikalingą informaciją;

27.4. prireikus išvykti į įvykio vietą;

27.5. pasitelkti specialistus.

28. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

- 28.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;
- 28.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kuriuos jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;
- 28.3. nenaudoti šios dalies 28.2 punkte nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai;
- 28.4. kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.
29. Nuostatų 28 punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems tarnautojams, ir pasitelktiems specialistams.
30. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys tarnautojai ir jos pasitelkti specialistai netrikdo valstybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų ar organizacijų darbo ir privalo susilaikyti nuo preliminarinių vertinimų bei išvadų, kol nebaigtas tyrimas ir nėra Komisijos išvados.
31. Komisijos nariai už 28 punkte nustatytų pareigų pažeidimą atsako įstatymų nustatyta tvarka.
32. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pabaigos savo posėdyje vertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima šiuose Nuostatuose nustatytus sprendimus. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios turi būti pranešta Savivaldybės tarybos nariui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą.
33. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos Savivaldybės tarybos narys savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ar institucija, kurioje jis eina pareigas, ir dėl to viešai atsiprašė.
34. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiuos sprendimus:
- 34.1. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar Savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;
- 34.2. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar Savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;
- 34.3. rekomenduoti Savivaldybės tarybos nariui suderinti savo elgesį ar veiklą su Valstybės politikų elgesio kodekse ar Savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;
- 34.4. rekomenduoti viešai atsiprašyti;
- 34.5. įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai.
35. Komisijos priimtame sprendime turi būti išsamiai nurodytos visos reikšmingos faktinės aplinkybės ir motyvai, argumentai ir teisinės nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant atitinkamą sprendimą.
36. Komisijos priimamą sprendimą sudaro šios dalys: įžanginė, aprašomoji - motyvuojamoji ir rezoliucinė:
- 36.1. įžanginėje sprendimo dalyje nurodoma sprendimo priėmimo data ir vieta; Komisijos pavadinimas; posėdyje dalyvaujantys asmenys; Komisijos sekretorius; asmens, kurio veikla tirama, vardas, pavardė, pareigos; tiriami asmens veiksmai;
- 36.2. aprašomojoje - motyvuojamojoje sprendimo dalyje nurodoma: Komisijos nustatytos faktinės aplinkybės; asmens, kurio veikla tirama, paaiškinimai; įrodymai, kuriais grindžiamos Komisijos išvados; argumentai, dėl kurių atmetami tam tikri teiginiai; nuoroda į konkrečias teisės normas, kurios buvo taikytos tiriant;
- 36.3. rezoliucinėje sprendimo dalyje nurodoma Komisijos išvada dėl svarstomo asmens veiksmų ir teisės aktas, kuriuo vadovaujantis priimtas sprendimas.
37. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, ir Savivaldybės tarybos nariui, dėl kurio yra priimtas sprendimas.
38. Pakartotiniai skundai apie galimą Savivaldybės tarybos nario padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu, ir dėl to Komisijos priimtas sprendimas yra galimai neteisingas. Dėl pakartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 dienų

nuo tokio skundo gavimo. Komisijai nusprendus pradėti pakartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal šiame skyriuje nustatytas procedūras.

V. KOMISIJOS DARBO REZULTATŲ SKELBIMAS

39. Po atlikto tyrimo Komisija teikia informaciją Savivaldybės tarybai.

40. Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti parengiamas pranešimas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu gali pateikti tik Komisijos pirmininkas ar įgaliotas Komisijos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija. Komisija kiekvienų metų pabaigoje teikia Savivaldybės tarybai savo veiklos ataskaitą.

41. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėms teikia Komisijos pirmininkas arba įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

42. Komisijos priimti sprendimai yra vieši ir turi būti skelbiami Savivaldybės interneto tinklalapyje ir informaciniame leidinyje, jeigu toks leidinys yra leidžiamas.

43. Komisija nuolatos ir iš anksto informuoja VTEK apie visus numatomus organizuoti Komisijos posėdžius, pateikiant išsamią posėdžių darbotvarkę (svarstytinus klausimus), nurodant tikslų posėdžio laiką ir vietą bei priimtus sprendimus. Komisija taip pat informuoja VTEK apie pasikeitusią Komisijos sudėtį ir Komisijos veiklos nuostatus.
